

คู่มือการปฏิบัติงาน

การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา
อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

การจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นำมาตรฐานการปฏิบัติงานไปใช้ในการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยผู้ประกอบการ สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้อย่างถูกต้องและลดผลกระทบด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากการ ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๒. ขอบเขต

ครอบคลุมการดำเนินงานของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ตั้งแต่การออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยกำหนดประเภทของกิจการ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้น การออก/ต่อใบอนุญาต การจัดทำทะเบียนหรือฐานข้อมูลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การควบคุม กำกับดูแลสภาพ สุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการ การควบคุมปัญหามลพิษหรือปัจจัยเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการประกอบกิจการ และการเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่อาจส่งผล กระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน รวมทั้งการกำหนดมาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามความ เหมาะสม

ครอบคลุมการดำเนินการของผู้ประกอบการในการปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ตลอดจน การปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องด้านต่าง ๆ ของสถานประกอบการเพื่อมิให้การดำเนินกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพก่อปัญหาเหตุรำคาญและส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

๔. ขั้นตอนการทำงาน

๑. กำหนดผู้รับผิดชอบ

๑.๑ ผู้รับผิดชอบมีความรู้ ทางด้านสาธารณสุข อนามัยสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์สุขภาพ หรือที่เกี่ยวข้อง หรือ ผ่านการอบรมหลักสูตร เกี่ยวกับการจัดการ กิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพหรือหลักสูตร ที่เกี่ยวข้อง หรือมีประสบการณ์ในการ ทำงานอย่างน้อย ๑ ปี

๑.๒ กำหนดบทบาทหน้าที่ ของผู้รับผิดชอบ

ตัวชี้วัด มีคำสั่งแต่งตั้ง หรือหนังสือ มอบหมาย ผู้รับผิดชอบที่มี คุณสมบัติตาม มาตรฐาน คุณภาพงาน

๒. การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ควบคุมกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ

๒.๑ อปท. มีการออก ข้อบัญญัติท้องถิ่น ควบคุมกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ ตาม กฎหมายว่าด้วย การสาธารณสุข ๒. อปท. กำหนด หลักเกณฑ์ เงื่อนไขด้าน สุขลักษณะของสถาน ประกอบ กิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพใน ข้อบัญญัติของท้องถิ่น

ตัวชี้วัด มีข้อบัญญัติ ท้องถิ่นควบคุม กิจการที่เป็น อันตรายต่อ สุขภาพ ที่เป็น ปัจจุบันตาม กฎหมายว่าด้วย การสาธารณสุข และครอบคลุม กิจการที่เป็น อันตรายต่อ สุขภาพในพื้นที่

๓. การตรวจสอบสุขลักษณะสถาน ประกอบกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ

ตัวชี้วัด มีแบบตรวจ สุขลักษณะ และรายงานการ ตรวจสอบสุขลักษณะ สถานประกอบ กิจการที่เป็น อันตรายต่อ สุขภาพ ประกอบการ พิจารณาออก ใบอนุญาต ๒. สถาน ประกอบกิจการ ได้รับการตรวจ สุขลักษณะก่อน ออก ใบอนุญาต ทั้งกรณีรายใหม่ และรายต่อใบอนุญาต

๔. การจัดทำฐานข้อมูลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การสำรวจ รวบรวมและ จัดทำฐานข้อมูลกิจการ ที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพให้เป็นปัจจุบัน
ตัวชี้วัด ฐานข้อมูลและ สถานการณ์กิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ

๕.การเฝ้าระวังกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ - มีฐานข้อมูลกิจการที่เป็น อันตรายต่อ สุขภาพ - วิเคราะห์ข้อมูลกิจการฯ และสภาพปัญหาหรือ ผลกระทบที่เกิดจากกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ - จัดลำดับความสำคัญของ ปัญหาหรือผลกระทบจาก กิจการฯ และกำหนด ประเภทกิจการฯ หรือ ประเด็นการ เฝ้าระวัง - รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการเฝ้าระวัง - วิเคราะห์ แปรผล สรุปผล ข้อมูล - กำหนด มาตรการหรือแนว ทางการจัดการแก้ไขปัญหา การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง กิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ มีกระบวนการการเฝ้า ระวังกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ

ตัวชี้วัด การควบคุม กำกับ และ ติดตามกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ

๖.การควบคุม กำกับ และ ติดตามกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่า ด้วยการสาธารณสุข ข้อบัญญัติท้องถิ่น และ หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่ ระบุในใบอนุญาต
ตัวชี้วัด มีแผนการตรวจตรา และควบคุม กำกับ กิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ รวมถึง การติดตาม ประเมินผล

๕. รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ ระยะเวลาเตรียมการ

การแต่งตั้งคณะทำงานหรือกำหนดผู้รับผิดชอบ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดการกิจการที่ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีระบบ การทำงานที่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นต้องกำหนด ผู้รับผิดชอบโดยตรง โดยอาจแต่งตั้งในรูปของคณะทำงาน หรือมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบเป็นรายบุคคลก็ได้ ทั้งนี้ต้องมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ควรต้องมีองค์ความรู้เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานควบคุม กำกับ และดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

๕.๒ ระยะดำเนินการ

การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑ “ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ” ซึ่งเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพแล้ว แต่ ก็ยังไม่มียกเลิกใช้ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะบทบัญญัติมาตรา ๓๒(๑) กำหนดให้ราชการ ส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น (ซึ่งหมายถึง ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร/จังหวัด/อบต./เมือง พัทยา และเทศบัญญัติ แล้วแต่กรณี) “กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการ ให้ เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้น” ซึ่งหมายความว่า กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่รัฐมนตรีประกาศ นั้น จะมีผลใช้บังคับในท้องถิ่นใด ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นกำหนดให้เป็น กิจการ ที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นเสียก่อน ซึ่งไม่จำเป็นต้องกำหนดทุกประเภทกิจการ จะกำหนดกิจการที่เป็น อันตราย ต่อสุขภาพทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นก็ ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่า กิจการนั้นเป็น ปัญหาในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ หรือไม่

การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นมีขั้นตอนหรือกระบวนการหลัก ๆ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนี้

๑. การสำรวจ รวบรวม วิเคราะห์สถานการณ์กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพพร้อมทั้ง ทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และประเมินสภาพปัญหาหรือ ผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างรอบด้าน

๒. จัดลำดับความสำคัญและพิจารณากำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องการควบคุมในท้องถิ่น

๓. การตรวจสอบบทบัญญัติหรืออำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ๔. การเสนอขอความเห็นชอบในการยกร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๕. การแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างข้อบัญญัติของท้องถิ่น องค์ประกอบของคณะกรรมการควรจะต้องมีนักวิชาการ นิติกร เจ้าพนักงานสาธารณสุขทั้งจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้แทนภาคประชาชนหรือบุคลากรที่มีความรู้ทางวิชาการในเรื่องการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพร่วมด้วย

๖. ดำเนินการยกร่างข้อบัญญัติของท้องถิ่น โดยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและผลกระทบมาประกอบการพิจารณาด้วย

๗. การรับฟังความคิดเห็น/การประชาพิจารณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นความคิดเห็นและความต้องการต่อร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ได้จัดทำขึ้น

๘. การพิจารณาร่างข้อบัญญัติของท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นมีอำนาจ ในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณา

๙. การลงนามเห็นชอบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

๑๐. การตราข้อบัญญัติท้องถิ่น กรณีเทศบาล นายกเทศมนตรีเป็นผู้ลงนามในเทศบัญญัติ กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค้การบริหารส่วนตำบลลงนามในข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

๑๑. การประกาศใช้ข้อบัญญัติของท้องถิ่น เมื่อข้อบัญญัติท้องถิ่นได้มีการลงนามแล้ว ให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนทราบโดยวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด กรณีเทศบัญญัติ ให้ ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาล เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๗ วัน หรือ ๑๕ วัน กรณีข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๑๒. การเผยแพร่ข้อบัญญัติของท้องถิ่น เพื่อชี้แจงให้ประชาชนเกิดความเข้าใจถึงเนื้อหาสาระของข้อบัญญัติท้องถิ่นรวมทั้งเหตุผลความจำเป็นในการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในท้องถิ่น

นอกจากการกำหนดประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๒(๒) ยังให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการควบคุม กำกับดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในด้านสุขลักษณะ การป้องกันอันตรายและความปลอดภัยด้วย โดยให้อำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไป สำหรับให้ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติ เกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อป้องกันปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมหรือเหตุรำคาญแก่ประชาชนที่อยู่ข้างเคียง หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ทั่วไปอาจแยกได้เป็น ๒ ส่วนคือ

(๑) การดูแลสภาพ หรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการ ซึ่งหมายถึงสภาวะ สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการ ทั้งในด้านการดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบของอาคาร การรักษาสภาพการใช้งานของเครื่องมืออุปกรณ์ ระบบการระบายอากาศ แสง เสียง ระบบการจัดการ สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เป็นต้น ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีและถูกสุขลักษณะ

(๒) มาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งหมายถึง ระบบป้องกันอุบัติเหตุ อัคคีภัยระบบ การกำจัดมลพิษ ระบบการป้องกันการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์อาหาร รวมทั้งระบบการป้องกันตนเองของผู้ ปฏิบัติ ในสถานประกอบการนั้น ๆ ด้วย ทั้งนี้เพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้ประกอบการ ผู้ปฏิบัติงาน ลูกค้า หรือผู้ที่มารับบริการ ชุมชนข้างเคียง และประชาชนทั่วไป

นอกจากนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดขนาดของกิจการแต่ละประเภทที่ต้องการควบคุม ภายในท้องถิ่นนั้น โดยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปโดยคำนึงถึงความจำเป็น ความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ด้วย รวมถึงสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอ การออก การต่อใบอนุญาต และ ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกิน อัตราที่กำหนด ในกฎกระทรวง

(๓) การตรวจสอบสุ่มลักษณะสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การตรวจสอบสุ่มลักษณะ สถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นขั้นตอนสำคัญใน กระบวนการออกใบอนุญาตประกอบ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เมื่อผู้ประกอบการประสงค์จะดำเนิน กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จะต้องยื่นคำขออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งเจ้าพนักงานจะต้อง ดำเนินการตรวจสอบสุ่มลักษณะสถาน ประกอบกิจการว่าปฏิบัติถูกต้องด้านสุ่มลักษณะ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กำหนดในข้อบัญญัติของ ท้องถิ่นและตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต ประกอบกิจการ

กระบวนการอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ถือได้ว่าเป็นมาตรการควบคุม ที่ สำคัญ เพราะเป็นการควบคุมการประกอบการที่มีกระบวนการผลิตหรือการประกอบการที่อาจเป็น อันตราย ต่อสุขภาพของคนงานผู้ปฏิบัติงานและชุมชนตั้งแต่เบื้องต้น โดยที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๓ วรรคแรก กำหนดว่า “เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒(๑) ใช้บังคับห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการ ควบคุม ตามมาตรา ๓๒(๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น...” ซึ่ง หมายความว่า ผู้ประกอบการใดที่เข้าข่ายเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นตามที่ราชการส่วนท้องถิ่น กำหนดตาม มาตรา ๓๒(๑) ไม่ว่าจะป็นกรณีที่ประกอบการอยู่ก่อนที่ข้อบัญญัติของท้องถิ่นนี้จะมีการบังคับใช้ หรือเป็น กรณีที่ประกอบการภายหลังที่ข้อบัญญัติของท้องถิ่นดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ผู้ประกอบการนั้น ๆ ทั้งสอง กรณีจะต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ข้อบัญญัติของท้องถิ่นมีผลบัง ใช้ใน ท้องถิ่นนั้น และในการออกใบอนุญาต พระราชบัญญัติการสาธารณสุขได้ให้อำนาจแก่ราชการส่วน ท้องถิ่นใน การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออก รวมทั้งการต่อใบอนุญาตตามมาตรา ๕๔ ซึ่ง หมายความว่าราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนการขอ การออก ใบอนุญาต ได้ โดยไม่จำเป็นต้องเหมือนกันในแต่ละท้องถิ่น แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติการ สาธารณสุขฯ ทั้งนี้ ใบอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขจะ มีอายุ ๑ ปี นับแต่ วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นที่ เป็นผู้ออก ใบอนุญาตเท่านั้น

๕.๓ กระบวนการออกใบอนุญาต/ต่อใบอนุญาต

ผู้ขออนุญาต

๑. หลักฐานที่ต้องใช้

๑.๑ บัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านผู้ขอใบอนุญาต (ถ่ายเอกสารและรับรองสำเนาถูกต้อง)

๑.๒ บัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านผู้จัดการ หากไม่ใช่บุคคลเดียวกับผู้ถือใบอนุญาต (ถ่ายเอกสารและรับรองสำเนาถูกต้อง)

๑.๓ สำเนาทะเบียนบ้านที่เป็นที่ตั้งของสถานประกอบการ (ถ่ายเอกสารและรับรองสำเนาถูกต้อง)

๑.๔ สำเนาหนังสือรับรองจดทะเบียนนิติบุคคลพร้อม แสดงบัตรประจำตัวของผู้แทนนิติบุคคล (ถ่ายเอกสาร และรับรองสำเนาถูกต้อง) หากผู้ขอเป็นนิติบุคคล

๑.๕ หลักฐานที่ใช้แสดงว่าอาคารที่ใช้เป็นสถาน ประกอบการสามารถประกอบการนั้นได้ โดยถูกต้องตาม กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร (ถ่ายเอกสารและรับรองสำเนาถูกต้อง)

๑.๖ หนังสือยินยอมให้ใช้อาคาร หรือสัญญาเช่าจากเจ้าของอาคาร (กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตไม่มีกรรมสิทธิ์ใน อาคารที่ใช้เป็นสถานประกอบการ)

กรณีขอต่ออายุใบอนุญาต

๑. หลักฐานที่ต้องใช้

๑.๑ เหมือนกับการขออนุญาตรายใหม่ในข้อ (๑) ยกเว้นหลักฐานการใช้อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการ ควบคุมอาคาร

๑.๒ ใบอนุญาต หรือใบอนุญาตการเปลี่ยนแปลง

๒. สิ่งที่ผู้ขออนุญาตต้องปฏิบัติ

๒.๑ ปฏิบัติเหมือนกับการขออนุญาตรายใหม่ในข้อ (๑)

๒.๒ ปฏิบัติตามเงื่อนไขของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดเพิ่มเติม (ถ้ามี)

๒.๓ ยื่นคำขอพร้อมเสียค่าธรรมเนียมก่อนใบอนุญาตจะสิ้นอายุและสามารถประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

๓. บทกำหนดโทษ

๓.๑ ขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุแต่ชำระค่าธรรมเนียมเมื่อใบอนุญาตหมดอายุแล้ว ต้อง เสียค่าปรับเพิ่มร้อยละ ๒๐ ของค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ หากไม่ยื่นเรื่องขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้น อายุต้องขออนุญาตใหม่

๓.๒. ไม่ต่ออายุใบอนุญาตติดต่อกันเกิน ๒ ครั้ง จะถูกสั่งให้หยุดการประกอบกิจการจนกว่าจะชำระ ค่าธรรมเนียมที่ค้าง

๓.๓ กรณีขออนุญาตเปลี่ยนแปลง ขยาย หรือลดการประกอบกิจการสถานที่ หรือเครื่องจักร

๑.๗ หนังสือมอบอำนาจที่ถูกต้องตามกฎหมาย พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวของผู้มอบอำนาจ (กรณีเจ้าของ ไม่สามารถมายื่นคำขอ ด้วยตนเอง)

๑.๘ ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการจากส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒. สิ่งที่ผู้ขออนุญาตต้องปฏิบัติ

๒.๑ ต้องจัดสถานที่ อุปกรณ์เครื่องจักร วัตถุดิบให้ได้สุลักษณะ มีความปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดมลพิษ ต่อสิ่งแวดล้อมและเหตุเดือดร้อนรำคาญตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

๒.๒ ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้วแต่กรณี

๕.๔ การจัดทำฐานข้อมูลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เมื่อราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการออกข้อบัญญัติควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งมี การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ประกอบการรับรู้และปฏิบัติหรือดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว จำเป็นต้องทำการสำรวจกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และจัดทำทะเบียนฐานข้อมูล กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน และควรมีรายละเอียดข้อมูลที่สำคัญของ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ สำหรับเป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูลและวางแผนการทำงานควบคุม กำกับ และเฝ้าระวังปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมจากการประกอบกิจการ ฐานข้อมูลกิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ ควรประกอบด้วยรายละเอียดต่างๆ ที่สำคัญ เช่น

- ประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ชื่อ-ที่อยู่ ผู้ประกอบการ
- สถานที่ตั้งของสถานประกอบการ
- ข้อมูลใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น มี/ไม่มีใบอนุญาตวันสิ้นอายุ
- ปัจจัยเสี่ยงด้านมลพิษ / อนามัยสิ่งแวดล้อม
- การก่อปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญ / การร้องเรียนของประชาชน
- จำนวนกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพทั้งหมด และจำนวนกิจการฯ แยกรายประเภทกิจการ

ทั้งนี้ การจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน จะช่วยให้ราชการส่วนท้องถิ่น สถานการณ์กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่ สำหรับใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและนำมาวิเคราะห์หรือ ประเมินความเสี่ยง เพื่อใช้ในการเฝ้าระวังหรือวางแผนควบคุม กำกับ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่ ต่อไปได้

๕.๕ การเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ระบบการเฝ้าระวัง ถือเป็นมาตรการสำคัญในการดำเนินงานด้านการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ โดยการติดตาม การเฝ้าคุมสิ่งคุกคาม และผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดจากกิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยอาศัยกระบวนการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ แปรผลข้อมูล และการ รายงานชี้ประเด็นความเสี่ยงเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหา

ระบบเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีประโยชน์อย่างมากต่อองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เพราะจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงแนวโน้ม สถานการณ์ หรือสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ได้อย่าง ถูกต้อง โดยพื้นที่ที่แตกต่างกัน ย่อมมีความแตกต่างในเรื่องของปัญหาที่เกิดขึ้น หรือแม้แต่ประเภทของ กิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเฝ้าระวังปัญหาในแต่ละพื้นที่จึงไม่เหมือนกัน ขึ้นกับ สภาพ ลักษณะของชุมชน สังคม และเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ระบบเฝ้าระวังจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางในการกำหนด แผน และนโยบายในการควบคุมปัญหาที่เกิดจากกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่ได้อย่างมีระบบและมี ประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๑) การจัดทำฐานข้อมูล

ในการเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จำเป็นต้องทำการสำรวจข้อมูลกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และกำหนดประเด็นของการเฝ้าระวัง เช่น

- ประเภทของสถานประกอบการที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ
- ชื่อ ที่อยู่ของสถานประกอบการ
- จำนวนสถานประกอบการแยกตามประเภท
- ปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากสถานประกอบการ
- ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากการประกอบกิจการ

(๒) การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการสำรวจข้อมูลสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่แล้ว ควรมีการ วิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ สภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยพิจารณาจากความรุนแรง ความถี่ และระยะเวลาของการเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่อยู่บริเวณ ใกล้เคียง รวมทั้งการก่อกำเนิดมลพิษสิ่งแวดล้อม และปัญหาเหตุรำคาญ

(๓) การจัดลำดับความสำคัญและกำหนดประเด็นการเฝ้าระวัง

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูล ควรจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงของแต่ละสถาน ประกอบกิจการ โดยให้พิจารณากำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่มีความเสี่ยงสูงต่อผลกระทบต่อสุขภาพของ ประชาชน หรือการก่อกำเนิดมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือปัญหาเหตุรำคาญ เพื่อกำหนดประเด็นและ วางแผนการ เฝ้าระวังต่อไป

(๔) การรวบรวมข้อมูล

ในกระบวนการเฝ้าระวัง จำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยอาจพิจารณา จากข้อมูลที่มี อยู่เดิมหรือทำการสำรวจใหม่ ข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อมูลสถานประกอบการ เช่น

- ทะเบียนสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยทำการสำรวจทุก กิจการที่เป็น ปัญหา เพื่อใช้เป็นฐานเบื้องต้นประกอบการดำเนินงาน

- ข้อมูลสถานประกอบการที่ถูกร้องเรียนจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ต่อสุขภาพ จาก สถานประกอบการ

ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

ควรมีการรวบรวมข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อการเฝ้าระวังผลกระทบต่อ สุขภาพ ประชาชน โดยข้อมูลที่ได้มาจากวิธีการต่าง ๆ เช่น การลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล การสำรวจสถาน ประกอบ กิจการโดยการ Walk through survey การสัมภาษณ์หรือใช้แบบสอบถาม การเก็บตัวอย่างด้าน สิ่งแวดล้อม ตรวจวิเคราะห์ หรือข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานอื่น เช่น กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงาน อุตสาหกรรม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นต้น

ข้อมูลด้านสุขภาพ

- ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาการเจ็บป่วยของประชาชน

- ข้อมูลจากสถานพยาบาลในพื้นที่ เช่น อัตราการเจ็บป่วย ตาย พิกัด ของประชาชน

(๕) การวิเคราะห์ แปรผลข้อมูล

การวิเคราะห์ แปรผลข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจหรือการรวบรวมมาทำ การจัด หมวดหมู่ วิเคราะห์ แปรผล หรือประมวลผลข้อมูล ทั้งนี้ ควรมีการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพ เพื่อที่จะทำ ให้ทราบว่าผู้ปฏิบัติงานหรือประชาชนอาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากปัจจัยเสี่ยงด้านอนามัย สิ่งแวดล้อม หรือมลพิษจากกระบวนการผลิต และสรุปผลข้อมูลการเฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยง ซึ่งข้อสรุปที่ ได้จะเป็น ประโยชน์ต่อการกำหนดมาตรการในการป้องกัน ควบคุมปัจจัยเสี่ยง หรือสิ่งคุกคามที่มีผลกระทบต่อ สุขภาพ มิให้เกิดอันตรายหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล อาจพิจารณาในประเด็นสำคัญ ๆ เช่น

- ความสัมพันธ์เชื่อมโยงให้เห็นระดับอันตราย สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมกับปัญหาสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ โดยข้อมูลที่วิเคราะห์จะทำให้เห็นแนวโน้มของสภาพปัญหาในแต่ละ ช่วงเดือน/ ปี
- ช่วงเวลาของการเกิดมลพิษ
- ความถี่ของการเกิดมลพิษ
- ความรุนแรงของการเกิดมลพิษในช่วงเวลาต่างๆ
- กลุ่มประชากรแยกตามอายุ เพศ กลุ่มที่มีโรคประจำตัว

(๖) การรายงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ เจ้าหน้าที่ที่ต้องทำรายงานสรุปข้อมูลการเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพเสนอต่อผู้บังคับบัญชา โดยจัดทำเป็นรูปแบบรายงาน พร้อมทำการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อทราบ

(๗) การกำหนดมาตรการหรือแนวทางการจัดการแก้ไขปัญหา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องกำหนดมาตรการหรือแนวทางแก้ไขปัญหามีความเหมาะสมกับ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น

๑) ประชาชน

- การอบรมให้ความรู้กับประชาชนในการรู้สิทธิ ช่องทางร้องเรียน รวมทั้ง การป้องกันตนเองเบื้องต้นจากมลพิษที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ
- การจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับสภาพ ปัญหา สำหรับแจกจ่ายกับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ และมีการแนะนำ วิธีการใช้อุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การควบคุมแหล่งกำเนิด / สถานประกอบการที่ก่อให้เกิดมลพิษ

- การกำหนดแผนการตรวจตราเป็นระยะ หรือการตรวจแนะนำสถาน ประกอบกิจการ
- การปรับปรุงกระบวนการผลิตของสถานประกอบการให้ได้มาตรฐาน
- การอบรมผู้ประกอบการในพื้นที่ให้มีความรู้ ตระหนักถึงปัจจัยเสี่ยง หรือผลกระทบที่เกิดจากการประกอบกิจการ และต้องกำหนดนโยบาย การซ่อมบำรุง ปรับปรุง ซ่อมแซมเครื่องจักร ระบบการผลิตให้มี ประสิทธิภาพ ไม่ให้ก่อปัญหาสิ่งแวดล้อม

๓) การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ

- การส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ได้รับการอบรมหรือ ได้รับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานควบคุม กำกับ หรือการจัดการ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- การพัฒนาระบบการรับแจ้งข้อร้องเรียนในหลายรูปแบบให้เพียงพอและ ครอบคลุม
- การผลิตสื่อข้อมูลทางวิชาการสำหรับเผยแพร่ให้ความรู้ในการป้องกัน ตัวเองและการแก้ไขปัญหแก่ประชาชนเจ้าหน้าที่ภาครัฐและผู้ประกอบการ
- การบังคับใช้กฎหมาย การออกกฎหมาย หลักเกณฑ์ หรือมาตรการ ด้านต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อควบคุมสถานประกอบ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- การจัดเตรียมงบประมาณประจำปีให้เพียงพอสำหรับรองรับการดำเนินงาน ด้านการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๕.๓ ระยะติดตามและประเมินผล

การควบคุม กำกับ และติดตามกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ในการดำเนินงานด้านการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยภาพสาธารณสุขนั้น จะเริ่มตั้งแต่การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในบังคับให้ผู้ประกอบกิจการต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติและกฎหมาย ส่วนการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการ เป็นมาตรการที่จะป้องกันปัญหาตั้งแต่เบื้องต้น สำหรับการควบคุมกำกับและติดตามสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ถือเป็นมาตรการหนึ่งที่สำคัญในตรวจสอบว่าสถานประกอบกิจการยังคงมีสภาพที่ถูกต้องและสมบูรณ์ ที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่ เพื่อประกอบการพิจารณาว่าควรต่อหรือไม่ต่อใบอนุญาต ซึ่งควรดำเนินการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย อาจจัดทำแผนการตรวจตรา และทำกับดูละสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อให้คำแนะนำแก่สถานประกอบกิจการในการปฏิบัติที่ถูกต้องตามข้อบัญญัติของท้องถิ่น และกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขรวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ถ้าปรากฏว่าผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อบัญญัติท้องถิ่น กฎหมาย หรือคำแนะนำของเจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งให้แก้ไข หรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าไม่แก้ไข เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็สามารถใช้มาตรการออกคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการนั้นเป็นการชั่วคราว หรือจะใช้มาตรการสั่งพักใช้ใบอนุญาตภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน

นอกจากนี้ ควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการทำงาน หรือจัดทำข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมต่อผู้บริหารในการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อป้องกันปัญหาเหตุรำคาญและปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ

๖. คำนิยาม

๖.๑ สถานประกอบกิจการ ในที่นี้หมายถึงสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๖.๒ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หมายถึง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๗ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๑๓ กลุ่มกิจการ และมีทั้งหมด ๑๔๑ ประเภทกิจการ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในทางวิชาการหมายถึง กิจการที่มีกระบวนการผลิตหรือกรรมวิธีการ ผลิต ที่ก่อให้เกิดมลพิษหรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรค ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อยู่ในบริเวณ ข้างเคียงนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องมลพิษทางอากาศ ทางน้ำ ทางดิน ทางเสียง แสง ความร้อน ความสั่นสะเทือน รังสี ฝุ่นละออง เขม่า เถ้า ฯลฯ ซึ่งในการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ผู้ดำเนินกิจการต้องปฏิบัติ เกี่ยวกับ การดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการ มีการควบคุมปัญหามลพิษที่เกิดจาก สถานประกอบการ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

๖.๓ เหตุรำคาญ หมายถึง เหตุรำคาญ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งระบุว่าในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

(๑) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือเถ้า หรือสถานที่อื่นใด ซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของ มีการ เททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษหรือเป็นหรือน่าจะเป็น ที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๒) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๓) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มี การระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุม สารเป็นพิษ หรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจาก กลิ่นเหม็น หรือละออง สารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๔) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความ สั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๕) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๖.๔ เจ้าพนักงานสาธารณสุข หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

๖.๕ อนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental health) หมายถึง การจัดการและควบคุม สิ่งแวดล้อมที่ เป็นหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ เพื่อให้เกิดความสมดุลของระบบนิเวศระหว่าง มนุษย์และ สิ่งแวดล้อม อันจะส่งผลให้มนุษย์มีคุณภาพชีวิตทั้งทางร่างกายจิตใจ และสังคม (คู่มือวิชาการ อนามัย สิ่งแวดล้อมพื้นฐานสำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุข: สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย)

๖.๖ อนามัยสิ่งแวดล้อม เป็นการจัดการกับปัจจัยทางกายภาพ เคมี และชีวภาพที่อยู่ภายนอกตัว คน และปัจจัยเกี่ยวข้องที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมอนามัยสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย การประเมินและการควบคุม ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่สามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพโดยมีเป้าหมายเพื่อการป้องกันโรคและการสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ทั้งนี้ไม่รวมถึงพฤติกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและไม่รวมถึงพฤติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม และพันธุกรรม (WHO, ๒๐๑๔)

๖.๗ สิ่งคุกคาม ในที่นี้หมายถึง สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีและแอบแฝงอยู่ในการทำงาน ซึ่งอาจเกิดขึ้นจาก การ ประกอบกิจการทุกขั้นตอน ตั้งแต่ก่อนการผลิต ช่วงการผลิต และขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ รวมถึง การ ระบาย การเก็บ การขนย้ายวัตถุดิบ เชื้อเพลิง สารเคมีหรือวัตถุอันตราย วิธีการปฏิบัติงาน เครื่องจักร หรือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต และกิจกรรมหรือสภาพการณ์ต่างๆ ของการประกอบกิจการ

๖.๘ ความเสี่ยง (risk) เป็นสิ่งที่แสดงความเป็นไปได้ที่สิ่งคุกคามจะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ หรือ เกิดการบาดเจ็บต่อผู้ปฏิบัติงาน หรือเกิดความสูญเสียต่อทรัพย์สิน โดยที่ระดับของความเสี่ยงจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับโอกาสที่สิ่งคุกคามจะทำให้เกิดอันตราย ความรุนแรงของอันตรายที่จะเกิดขึ้น จำนวนคนหรือ ระยะเวลาที่อาจได้รับผลกระทบ

๖.๙ การประเมินความเสี่ยง (risk assessment) หมายถึง กระบวนการระบุถึงสิ่งคุกคามสุขภาพ ที่ เกิดจากการทำงานหรือการประกอบกิจการทุกขั้นตอนของการผลิตประเมินระดับของความเสี่ยงที่พบ และ พิจารณากำหนดอันดับมาตรการในการป้องกันควบคุมสิ่งคุกคาม มิให้เกิดอันตรายหรือมีผลกระทบต่อสุขภาพ และลดความเสี่ยงลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๖.๑๐ การเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental health surveillance) หมายถึง การจัดเก็บรวบรวม จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลโรคที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (Environmental related disease) สิ่งคุกคามด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental hazards) และการสัมผัสด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental exposures) และกระจายข้อมูลให้กับผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการอย่างทันทั่วทั้งที่ (อ.พงศ์ เทพ วีวรรณเดชะ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

๗. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- ๗.๑ กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๗.๒ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘
- ๗.๓ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๗.๔ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ และหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนพิจารณาออกใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๗.๕ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๖๑